

Høringsuttalelse

Vi er et nettverk av 23 klatreparker i Norge og Sverige og vi er leverandør av klatreparker og lignende innretninger. Årlig er det rundt 200 000 besøkende i klatreparkene i H&L sitt nettverk. H&L har levert flere tusen klatreelementer, flere hundre løyper og flere titalls innretninger siden oppstarten i 2009. Vi jobber for en sikker, spennende og kostnadseffektiv bransje.

I en vår med gjentatte åpninger/stenginger og tilhørende permitteringer, likviditetsutfordringer og massive reiserestriksjoner har fokuset vært av kortvarig karakter. Belastningen på administrasjonen har vært stor siden mars 2020. Vi ber derfor om aksept for at høringsuttalelsen kommer etter fristen og ikke er så uttømmende vi skulle ønske.

Vi har i hovedsak 3 innspill hvor vi opplever at byråkratiet hindrer en effektiv drift og saksbehandling. Innspillene er vanskelig å konkretisere i lovtekst da det langt på vei opplever det handler om praktiseringen av regelverket fra SJT sin side. Vi opplever utfordringer rundt søknad om driftstillatelse, endring av innretning, bruk av 16-17 åringer som ansatte i klatreparken og kontroll av klatreparker. Til slutt er det et punkt om krav til utførelse som vi mener ikke treffer klatreparker og et punkt om forsikring som forsikringsselskapene gir oss tilbakemelding om.

Det refereres til høringsversjonen av forskriften nedenfor.

Driftspersonell:

Klatreparker ønsker å legge til rette for at 16-åringer kan dele ut seler, hjelpe gjester med påseling, påse at gjester går korrekt gjennom opplæringsløyper og andre lignende oppgaver som er sikkerhetsmessig forsvarlig.

I klatreparker har 16-åringer vært brukt til denne typer oppgaver siden oppstart og det har ikke vært en situasjon i vårt bekjentskap hvor hendelser eller ulykker har vært en årsak av 16-åringer som har utført disse oppgavene.

Hvis det sammenlignes med klatresenter så kan 13-åringer selv ta på seg seler og sikre hverandre ved klatring og ivareta et akseptabelt sikkerhetsnivå etter at de har bestått brattkortprøven.

Det kan også være et alternativ å gjøre en spesifisering av § 1-3 f) Driftspersonell. Slik driftspersonell er definert i dag kan selv billettsalg være utelukket for 16 åringer.

Jobb for 16 åringer er viktig for samfunnet og de bør ikke utelukkes dersom det ikke er sikkerhetsmessig grunnlag for det.

Vi mener det er viktigere å ha fokus på arbeidsoppgavene enn hvor stor/avansert selve innretningen er. Det finnes enkle oppgaver forbundet med driften av store innretninger.

§ 3-2 Siste setning foreslås endret til:

For enkle oppgaver i forbindelse med drift av fornøylesinnretningen er aldersgrensen 16 år. Eller – at det åpnes for å gjøre en risikovurdering for å klarlegge utstrekningen av 16-åringers arbeidsoppgaver.

Søknadsprosess/ending av innretning §2.2 og §2.3:

§2-3

Den nye ordlyden som foreslås er til liten hjelp da det ikke beskrives en uttømmende liste over hva SJT skal vurdere ved søknad.

Utfordringer forbundet med søknad om driftstillatelse dreier seg stort sett om å forstå hva SJT forventer levert av dokumentasjon. Driverne av klatreparker er vanlig folk uten juridisk erfaring, de klarer ikke forstå ordlyden saksbehandlere i SJT bruker. Denne dialogen er gjenstand for stor frustrasjon hos mange drivere av klatreparker. Dette problemet endres ikke ved å endre ordlyden i denne paragrafen.

En veileder er kan hende mere anvendelig. En slik veileder bør inneholde referanse til forskriften slik at det er etterrettelig hvor SJT har sine krav i fra. Veilederen SJT har på sine nettsider er langt på vei anvendelig.

§2.2

Tidsvinduet fra ferdig bygget klatrepark til åpning er viktig for driverne, særlig av økonomiske årsaker. I en del tilfeller kan det gjenstå mindre detaljer før parken er helt klar for drift. For eksempel skilt som

er bestilt, men ikke levert. Et rekkverk som må monteres etter at grunnarbeid er avsluttet osv. Det foreslås derfor en endring som åpner for at driftstillatelse loves/gis før for eksempel skiltet er på plass, men at det ikke åpnes for drift før det er på plass.

Presiseringen om §2.12 er vel ikke uttømmende for kravene for sikkerhetsstillelse og har etter vårt syn ingen nytte.

Første avsnitt foreslås endret til:

Drift av fornøyelsesinnretning krever driftstillatelse. Driftstillatelse gis av SJT etter at søker har dokumentert at fornøyelsesinnretningen før åpning vil tilfredsstillende kravene i denne forskrift.

Dette vil korte vinduet fra ferdig park til åpning uten at det går på bekostning av sikkerheten da det ikke vil være tillatt for drift før alt er på stell uansett.

Endring av en klatrepark skjer hele tiden. Etter en vinter kan det være behov for å bygge om løyper etter at trær har blitt skadet eller syke. I løpet av sesongen kan man se at det danner seg flaskehals på vanskelige punkt i en løype og man ser nytten av å dele opp løypen eller sette opp en stige med mulighet for å avslutte løypen for gjester som ønsker det. Ønske om nyheter og utvikling gjør at det bygges nye løyper innenfor klatreparkens område. Det er en helt annen verden en på et tivoli.

Endringer som følge av vinter og årlig kontroll kommer gjerne på våren tett mot åpning eller i sesong. SJT praktiserer en særdeles lav terskel for å kreve søknad om ny driftstillatelse noe som er både kostbart og tidkrevende, langt utenfor proporsjoner med endringen som gjøres. Det er vanskelig å trekke en god skillelinje for når ny driftstillatelse må søkes, men pr i dag er gir den klatreparkene store utfordringer.

Et eksempel er om et tre blir underkjent på årlig kontroll og man må avslutte løypen før dette treet og fortsette den etter. Med nye lovforslaget kan innretningen ikke brukes før den er endret og ikke endres før det er godkjent ny driftstillatelse. Dette betyr urimelig lang nedetid for en endring som bare vedrører en liten del av klatreparken.

Driverne gis allerede et stort (hele) ansvaret for å risikovurdere og drive sikkert gjennom det objektive ansvaret. Vi mener derfor det bør gis mere tillit til bransjen – snakker for klatreparkene sin del – og at en del endringer kan gjøres innenfor eksisterende driftstillatelse. Typisk basert på en risikovurdering. I alle fall bør ikke endringer innretningen som ikke krever endring av sikkerhetsstyringsystemet krevet ny søknad om driftstillatelse. Klatreparkene sin standard dekker dessuten krav til inspeksjon etter utførte endringer i klatrepark.

Andre avsnitt, andre setning foreslås endret til:

Flytting av ikke-mobile fornøyelsesinnretninger krever ny driftstillatelse. Alle andre endringer av fornøyelsesinnretninger, skal meldes skriftlig til Statens jernbanetilsyn før endringen gjennomføres.

Dersom endringen, som følge av virksomhetens risikovurdering, krever endring i sikkerhetsstyringsystemet, skal Statens jernbanetilsyn på bakgrunn av meldingen avgjøre om endringen er av en slik art at det er nødvendig å søke om ny driftstillatelse.

Kontroll:

Kontroll nevnes i § 2.13 og kap 3 Krav til drift, driftskontroller og vedlikehold, § 3.5 og § 3.6.

Det virker uklart hvor mange kontroller som kreves gjennomført. I §2.13 står det at det skal gjøres årlig «teknisk kontroll», i § 3.5 står det at det skal gjøres «kontroll» (daglig, ukentlig, årlig og revisjon 5te år dersom en driver har bygget klatreparken selv.)

I §3.6 er overskriften «driftskontroll». Videre står det at det skal gjøres kontroll før innretningen tas i bruk.

I sum kan drivere da risikere krav om å utføre 2 ganger daglig kontroll pluss kontroll under drift, ukentlig kontroll og 2 ganger årlig kontroll (kontroll utført av driftspersonell og kontroll utført av inspeksjonsorgan).

I klatreparker brukes kravene i EN 15567-2, kap 10 når det gjelder kontroll. Denne skiller på:

1. Routine visual check – dette er kontroll før åpning av parken. Typisk daglig i driftssesong.
2. Operational inspection – sjekke funksjon og tilstand på parken. Hver 1-3 måned.
3. Periodical inspection – årlig kontroll utført av inspeksjonsorgan for å klarlegge sikkerhetsnivået i parken.

I høringsforslaget vil drivere kunne bli pålagt hyppigere kontroll en hva som står i standarden for klatreparker.

Det foreslås å flytte § 2.13 til §3.5 og formulere det slik at ikke det skal gjøres årlig kontroll av både driftspersonell og inspeksjonsorgan.

Videre foreslås å fjerne begrepet «kontroll» fra §3.6 og slå det resterende av §3.6 sammen med §3.4. Da sitter man igjen med 3 begreper – Driftsrutiner, kontroll og vedlikehold.

For driftspersonell – som skal utføre kontroll og vedlikehold – er det presisert at de skal ha nødvendig

kompetanse. Dette er ikke nevnt for inspeksjonsorganene. Det er innlysende at et inspeksjonsorgan skal ha nødvendig kompetanse, men det er ikke et system i forskriften i dag for å sikre dette. Det har fra vårt ståsted vært et overdrevent fokus på regler for uavhengighet til kontrolløren fremfor hvorvidt kontrolløren er i stand til å utføre kontrollen på en uavhengig måte og hvilken kompetanse kontrolløren har. Det er derfor ønskelig med en utdyping av dette.

Forslag til utdyping – dersom det finnes anerkjente bransjerelevante sertifiseringsordninger for inspeksjonsorgan kan SJT kreve at disse benyttes.

For klatreparker er det en Europeisk bransjeorganisasjon – ERCA – som sertifiserer både inspektører og inspeksjonsorgan.

Felles krav til utførelse kap 4

Dette kapitlet passer ikke inn for klatreparker hvor man bygger i trær og til tider ønsker en ustabil/bevegelig konstruksjon og hvor montering og demontering som oftest skjer av leverandør slik at driver ikke innehar kompetanse på montering og demontering av klatreløypene.

Forsikringen om en korrekt og sikker montering ligger hos leverandørene – at de er kompetente og pålitelige – og hos inspektørorganet som gjør innvielseskontrollen. Kapitlet skaper problemer for klatreparkene dersom SJT krever

Forsikringsplikt §2.4

I følge forsikringsselskapene er forsikring og sikkerhetsstillelse noe som følger hverandre og at dagens ordning hvor selskapene må sende inn sikkerhetsstillelse på skjema til SJT og driver sende forsikringsbevis med søknaden er en unødvendig tungvint løsning. Det foreslås en dialog med forsikringsselskap for å se på ordlyden i denne paragrafen.

På vegne av H&L Klatreparker,

Amund Melås
Daglig Leder